

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

TRIDESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU - KRIST KRALJ

**GOSPODINE, SJETI ME
SE KADÁ DOĐEŠ U
KRALJEVSTVO SVOJE**

mihael

46/2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**

Godište XIV. (2019.), broj 46(425),
**XXXIV. Nedjelja kroz godinu - Isus Krist
Kralj svega stvorenja,
24. studenoga 2019.**

Kontakt:

Vič. Željko Rakošec, policijski kapelan
 tel.: 22 712, 85 682;
 e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
 tel.: 88 853, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovnica,
 Vladimir Blažanović, **Golgota**, <http://docplayer.net>

STUDENI

		XXX. NEDJELJA KROZ GODINU -
Ned	24.	KRIST KRALJ; Krizogon; Krševan
Pon.	25.	Katarina Aleksandrijska; Erazmo
Uto.	26.	Konrad; Leonard; Dubravko
Sri.	27.	Maksim; Severin; Virgilije
Čet.	28.	Sosten; Jakov Markijski
Pet.	29.	Saturnin; Illuminata; Svjetlana; Vlasta
Sub.	30.	Andrija apostol; Hrvoslav

MEDITACIJA
Dobrohotan Kralj.

3

SLUŽBA RIJEČI -

UVOD U ČITANJA
Kraljevstvo pravde, ljubavi i mira

4

ČITANJA
*Gospodine, sjeti me se kada dođeš
u kraljevstvo svoje!*

6

HOMILIJA
Vjera i nevjera

8

**Kako se zovu razbojnici raspeti s
Isusom?**

9

KATEHEZA

Moja vjera
Sakramenti

10

Mali vjeronaучni leksikon

13

Biblija

14

NAŠI POKOJNI

16

Dobrohotan Kralj.

Njemu pripada svaki čovjek. On je svakoga od nas stvorio i on je za sve nas dao život.

On ne treba ljudi za neku svoju korist, ne treba ljudsku slavu da bi postao slavan kao vladar i gospodar.

On ne može izgubiti vlast, nitko ga ne može ugroziti, te stoga ne treba vojsku koja bi ga čuvala od naroda, ljudi ili bilo kojeg drugog kralja.

On može biti strog jedino prema onima koji čovjeka napadaju, koji čovjeka ne vole ili ga žele zarobljavati. Jer čovjek je njegovo milje, on je njegova posebna privilegirana ljubav.

Bog čovjeka neizmjerno voli i čezne da s njime druguje. Stoga govor o Kristu kao kralju može čovjeku samo pomoći da se osjeća sigurnim, da se ne boji ni grijeha, ni pakla, ni neprijatelja, da se ne plaši ni vlastitog straha, ni smrti, ni patnje, ni bolesti, jer Krist nad svima vlada.

Čovjek se ne mora bojati ni svih prijetnji suvremenog zagađenja prirode, ni ratova ni pokolja, ne mora se bojati niti sudnjega dana niti propasti svijeta, jer Bog nad svime time suvereno vlada.

Lik Krista Kralja stoga želi u ljudi unijeti povjerenje, sigurnost, radost i slobodu da žive i da se svestrano razvijaju u životu.

Sve ljudske vlasti više ili manje zarobljavaju, samo Božja oslobođa.

Tomislav Ivančić

Ti, Kriste, kralj si vjekova

Ti, Kriste, kralj si vjekova,
ti vladar sviju naroda,
ti sudac si jedincati
svih umova i srdaca.

Glavari svih te naroda
pred svijetom javno častili,
a mi ti evo kličemo:
ti višnji Kralj si sviju nas!

O Kriste, mira vladaru,
pokori srca buntovna,
u jedno stado skupi sve
od tebe što odlutaše.

Ti zato ruke šireći,
sa križa visiš krvavog
i probijeno sulicom
u plamu srce otkrivaš.

Ta zato kruha, vina lik
na žrtveniku krije te,
i probodenih grudi ti
spas djeci tvojoj izvire.

Sva slava tebi, Isuse,
što vlašću svijetom upravljaš,
i ocu s Duhom preblagim
u vječne vijke vjekova.
Amen.

Božanski časoslov, himan, Večernja svetkovina Krista Kralja

Kraljevstvo pravde, ljubavi i mira

Kralj David - tip Krista

Prema Prvoj Samuelovoj, poglavlje 16, prorok Samuel pomazao je u Betlehemu pastira Davida za kralja nad Božjim narodom. Međutim, deset sjevernih plemena osjećala su se razvijenijim i jačim dijelom naroda pa nisu odmah po Šaulovoj smrti priznali Davida za vladara. Tako je David stolovao u Hebronu kroz sedam godina i vladao samo nad dva južna plemena: Benjaminom i Judom. Kad je osvojio kanaansku utvrdu Jeruzalem i od tog neutralnog novog centra učinio svoju prijestolnicu, priznala su ga i sjeverna plemena za svoga vladara. U ovom kratkom čitanju imamo izvještaj o tome. Unatoč svojoj ljudskoj grešnosti, David je bio sposoban vladar koji je ujedinio cijeli narod, zaštitio ga od provala moćnih susjeda i ekonomski podigao. Uz to je bio iskreno religiozan, nadahnuti pjesnik psalama. Zato je on slika Krista kao eshatonskog ujedinitelja ne samo židovskog nego svih naroda svijeta.

Kraljevstvo ljubavi

Poslanica Kološanima napisana je da kod krštenih Kološana potisne strah od zlih sila u zraku. Od svojih poganskih sugrađana Kološani su preuzeли strah da svjetom vladaju zle sile iz zraka koje su oni zvali Prijestolja, Gospodstva, Vrhovništva i Vlasti. Smatrali su da bijesu tih vračića iz zraka mogu izbjegći ako štiju anđele i ne zamjeraju se samim duhovima u zraku. Pavao u cijeloj poslanici uči da je

po raspetom i uskrslom Kristu Bog nadvladao sve zle sile. Vjernici nemaju razloga živjeti u egzistencijalnom strahu.

Za današnju liturgiju iz uvodnog dijela ključno značenje ima izreka: "Bog nas izbavi iz vlasti tame i prenese u kraljevstvo Sina, ljubavi svoje". U paganstvu su ljudi u vjerskoj tami, jer ne znaju ništa o pravom Bogu niti mogu vršiti njegove zapovijedi. Kad se vjernički pridruže Kristu i Crkvi, prema biblijskom učenju prelaze iz tame u svjetlo. Priznajući uskrslog i proslavljenog Krista svojim Gospodinom, vjernici su uneseni u njegovo kraljevstvo, njemu su se slobodno pokorili.

Iz bogatog nauka himna upozoravam na duboko značenje izraza "Prvorođenac" te "Glava, Početak, Prvak" i "Punina".

U Bibliji je prvorođenac nositelj obiteljskih i nacionalnih prava. Krist kao prvorođenac postoji odvijeka, prije stvorenog svijeta. Zato je, kad je u vremenu postao čovjek, savršena slika Božja. Izrazi "glava, početak, prvak, punina", upotrebljavali su se u filozofiji i politici onog vremena. Sveti pisac koristi ih da pokaže što je Krist postao po smrti i uskrsnuću. "On je prije svega" znači: vremenski i po važnosti prije svega, važniji i moćniji od svih bića u zraku i ljudi na zemlji, iako svoju moć ne pokazuje rušenjem zemaljskih vladara. "Sve stoji u njemu" znači da po uvjerenju kršćana Uskrsli povezuje iznutra ljudi međusobno i prirodu s ljudima. Ovim himnom u našoj liturgiji Crkva danas isповijeda prvenstvo uskrslog Krista nad ljudskom poviješću i prirodom. Ona tako vjeruje da ljudska povijest ima smisla te da se razvija od Krista i prema Kristu.

Vladimir Blažanović, *Golgota*, <http://docplayer.net>

Dostojanstveni Patnik

Za evanđelje u ovoj liturgijskoj godini imamo Lukin izvještaj o kraljevskom naslovu na križu koji donose sva četiri evanđelista.

Taj naslov ima povijesni korijen u procesu pred Židovima i pred Rimljanim. Pred Židovima, na upit je li on Pomazanik, Sin Blagoslovljenoga, Isus je to priznao, a to znači da se osjećao transcendentalnim ili kraljevskim Mesijom. Pred Rimljanim je ovo kraljevsko mesijanstvo protumačeno kao rivalstvo rimskom caru. Kod Rimljana je bio običaj da se nad osuđenicima postavi napisano ime i razlog smrtne osude. Nad Isusom je pisalo: "Isus, kralj židovski".

Luka u prizoru pod križem razlikuje stav puka od stava poglavara. Narod promatra, a podruguju se vjerski poglavari i vojnici. Neposredno pred odlomkom koji danas imamo za evanđelje Isus je molio Oca da oprosti mučiteljima, jer ne znaju što čine. Narod je to čuo i zato razmišlja. Izruguju se

i vojnici koji su zaduženi za red i mir prilikom izvršenja smrtne kazne.

Od dvojice raspetih razbojnika, s kojima se Isus solidarizira u patnji, jedan nestručivo traži čudesno izbavljenje a drugi se kaje i moli Isusa da ga se sjeti u svome kraljevstvu. Od podne do tri visio je s Isusom. Čuo iz ruganja tko je zapravo taj supatnik. Čuo je i njegovu molbu za oproštenje te odjednom shvatio da još nije kasno pokajati se. Luka je tako prikazao patnju Isusovu na križu da Isus inspirira razbojnika na obraćenje i mnoštvo na pokajnički razlaz s Kalvarije. Naš liturgijski odlomak završava Isusovim obećanjem raja raskajanom razbojniku, a nekoliko redaka kasnije Isus pred samo izdahnuće predaje svoj duh Ocu. To je još jedan znak strpljive patnje.

Za Luku je Isus dostojanstveni Patnik koji postaje kralj upravo po prihvaćanju patnje. Kakva utjeha bolesnima i svima ostalima!

Prvo čitanje:
2Sam 5, 1-3

Pomazaše Davida za kralja nad Izraelom.

Čitanje Druge knjige o Samuelu

Uone dane: Dođoše sva izraelska plemena k Davidu u Hebron i rekoše:

- *Evo, mi smo od tvoje kosti i od tvoga mesa. Već prije, dok još Šaul bijaše kralj nad nama, ti si upravljao svim pokretima Izraela, a Gospodin ti reče: 'Ti ćeš pasti narod moj izraelski i ti ćeš biti knez nad Izraelom!'*

Tako dođoše sve starještine izraelske kralju u Hebron, a kralj David sklopi s njima savez u Hebronu pred Gospodinom; i pomazaše Davida za kralja nad Izraelom.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam
Ps 122, 1-5

Hajdemo radosno u Dom Gospodnji!

Obradovah se kad mi rekoše:
»Hajdemo u dom Gospodnji!«
Eto, noge nam već stoje
na vratima tvojim, Jeruzaleme.

Jeruzaleme, grade čvrsto sazdani
i kao u jedno saliveni!
Onamo uzlaze plemena,
plemena Gospodnja.

Po zakonu Izraelovu
da slave ime Gospodnje.
Onde stoje sudačke stolice,
stolice doma Davidova.

Drugo čitanje

Kol 1, 12-20

*Prenio nas je u kraljevstvo Sina,
Iljubavi svoje!*

**Čitanje Druge poslanice sv.
Pavla apostola Kološanima****B**raćo:

Zahvaljujemo Ocu koji vas osposobi za dionštvo u baštini svetih u svjetlosti. On nas izbavi iz vlasti tame i prenese u kraljevstvo Sina, ljubavi svoje, u kome imamo otkupljenje, otpuštenje grijeha. On je slika Boga nevidljivoga, prvorodenac svakog stvorenja. Tà u njemu je sve stvoreno na nebesima i na zemlji, vidljivo i nevidljivo, bilo prijestolja, bilo gospodstva, bilo vrhovništva, bilo vlasti – sve je po njemu i za njega stvoreno: on je prije svega i sve stoji u njemu. On je glava tijela, Crkve; on je početak, prvorodenac od mrtvih, da u svemu bude prvak. Jer svidjelo se Bogu u njemu nastaniti svu puninu i po njemu - uspostavivši mir krvlju križa njegova - izmiriti sa sobom sve, bilo na zemlji, bilo na nebesima.

Riječ Gospodnja**Evangelje**

Lk 23, 35-43

Gospodine, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje!

Čitanje svetog Evangelija po Luki**U**ono vrijeme:

Podrugivali se Isusu glavari s narodom:

-Druge je spasio, neka spasi sam sebe ako je on Krist Božji, Izabranik!

Izrugivali ga i vojnici, prilazili mu i nudili ga octom govoreći:

- Ako si ti kralj židovski, spasi sam sebe!«

A bijaše i natpis ponad njega:

'Ovo je kralj židovski.'

Jedan ga je od obješenih zločinaca pogrđivao:

- *Nisi li ti Krist? Spasi sebe i nas!*

A drugi ovoga prekoravaše:

- *Zar se ne bojiš Boga ni ti, koji si pod istom osudom? Ali mi po pravdi jer primamo što smo djelima zaslužili, a on - on ništa opako ne učini.«*

Onda reče:

- *Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje.«*

A on će mu:

- *Zaista ti kažem: danas ćeš biti sa mnom u raju!*

Riječ Gospodnja

Vjera i nevjera

Ruganje Životu

Čitamo da su se Isusu najgrublje izrugivali svi slojevi društva. Rugali su mu se prolaznici, glavari svećenički i pismoznaci, glavari i vojnici, pa i razbojnici koji su bili isto s njim obješeni. Evanđelist Luka, čuli smo, opisuje različite reakcije dvojice osuđenika. Onaj lijevi daje svoj glas većini koja se ruga mukama Umirućega. Onaj s desne strane postaje glasnogovornik najmanje skupine ispod križa koja s ljubavlju i suosjećanjem prati svoga Učitelja. S obzirom da su se i slučajni prolaznici svrstali među podrugljivce, čini se da na Kalvariji nije bilo neopredijeljenih. To nam još jednom potvrđuje zahtjevnost križa Kristova. Ova dva osuđenika označavaju lijevu i desnu stranu Posljednjeg suda. Iako je spasenje čisti Božji dar, ono je i u našim rukama. Opredjeljenje za ili protiv Isusa je omogućeno darom slobode. Božje spasenje je ponuda. Još u Starom zavjetu Bog poručuje: »Pred vas stavljam: život i smrt, blagoslov i prokletstvo. Život, dakle, biraj, ljubeći Gospodina, Boga svoga, slušajući njegov glas, prianjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo. Ta on je život tvoj« (Pnz 30,19-20). Svi ljudi umiru, ali sva umiranja nisu jednaka. Isus je odredio nov način umiranja. Samoj smrti je dao svoj smisao. Sam je ušao u tajnu pšeničnog zrna od kog nastaje kruh života. Po Isusovom umiranju moguće je samo u raj. Kratki razgovor dvojice osuđenika, dvojice umirućih, desnog razbojnika i Isusa, razgovor je koji daje nadu svima koji ozbiljno promišljaju o životu.

Radost oproštenja

Ne rugaju se samo djeca. Rugaju se i odrasli. Što je ruganje? Teško je reći. Neka vrsta vrijedanja. Predmet izrugivanja su često oni koji su slabiji i drukčiji. Isusu su se rugali zbog neznanja. Nisu znali da Mesija dolazi spasiti druge a ne sebe. Tu je tajna ljudske nevjere. Nevjernik ne zna kome se ruga. Nevjernik jednostavno ne zna niti dopušta biti poučen. Nevjera postavlja nemoguće uvjete. »Tko se boji Gospodina i tko se drži njegova zakona steći će mudrost. Tako poručuje starozavjetni Sirah. On je sam u početku stvorio čovjeka i preustrojio ga slobodnoj volji njegovoj. Pred čovjekom je i život i smrt: što on više voli to će mu se dati. Za čim hoćeš, pruži ruku svoju« (Sirah 15). »Nije nikad zapovjedio nikomu da bude bezbožnik niti dao dopuštenje za grijeh.« Izrugivanje je posljedica nemoći svih onih koji nisu u stanju iskreno isповjediti sve ono što ih blokira. Posljednjim vapajem za njih Isus moli: »Oče, oprosti im, ne znaju što čine.« Oprostiti znači izići iz tjeskobe, straha, predrasuda ili potrebe za dokazivanjem. Mi smo tek ljudska bića, obuzeta slabostima i nadom. Nemamo se pravo rugati nikome, a najmanje svome spasenju i težnji za izgubljenim rajem. Onaj koji bude živio po zakonu ljubavi čut će Isusov poziv: »Uđi u radost Gospodara svoga!«

Kako se zovu razbojnici raspeti s Isusom?

Znate li kako se zovu dvojica razbojnika koji su raspeti s Isusom? Ne znate? Je li razlog neznanju to što niste dovoljno pozorno slušali i čitali izvještaje o Isusovoj muci ili nešto drugo? Bez obzira na to koliko dobro poznavali Bibliju, i bez obzira kako je pozorno čitali, imena razbojnika razapetih s Isusom nećete naći u Bibliji. Iako im Sveti pismo ne spominje imena, crkvena tradicija im spominje. Prvi, desni, dobri razbojnik se prema apokrifnom Nikodemovom evanđelju iz četvrtoga stoljeća i prema rimokatoličkoj tradiciji zvao Dizma. (Arapski kršćani smatraju da se zvao Tit; ruska pravoslavna tradicija naziva ga Rakhom, a jedan biblijski kodeks Zoatamom.) A tko je on i što znamo o njemu? Mnogi će se začuditi, ali posrijedi je svetac! Neki će reći: *Ma nemoj se šaliti. Razbojnik, a svetac?* Ne šalim se, nego istinu zborim. To je svetac koji ima i svoj dan u katoličkom kalendaru, a to je 25. ožujka. Ali ipak moram reći, nikad nije formalno ni službeno kanoniziran, iako se slavi kao svetac. Možda u većini manjih kalendara nećete naći njegovo ime jer se toga dana slavi svetkovina Blagovijesti - Navještenja Gospodinova. Taj dan, 25. ožujka, uzet je zato što dio tradicije drži da je Isus razapet na križu baš toga datuma.

Kako je riječ o razbojniku koji se pokajao i tražio od Isusa da ga se sjeti u raju, kod prikazivanja Isusa na križu najčešće ga vidimo glave nagnute udesno prema tom razbojniku. U pravoslavnoj tradiciji se ispod Isusovih nogu često prikazuje još jedna poprečna greda čiji je desni krak povišen prema desnom razbojniku, a lijevi spušten prema lijevom razbojniku. Iako svi evanđelisti govore o osobama razapetim s

Isusom, jedino Luka naglašava da se desni razbojnik pokajao.

Ime mu znači zalazak sunca ili smrt. Zaštitnik je osuđenika, kriminalaca, osuđenika na smrt, obraćenih lopova. Likovna umjetnost ga uglavnom predstavlja s križem kojeg nosi iza Isusa i često s rukom na srcu kao znakom pokajanja.

Jedna legenda iz apokrifnoga sirijskog evanđelja o Isusovom djetinjstvu, iz šestoga stoljeća, govori da su Svetu obitelj na putu u Egipat presreli razbojnici. Među razbojnicima bio je i Dizma koji je, uočivši da je riječ o posebnoj obitelji, zapovjedio prijateljima lopovima da ih puste.

Ime drugog, lijevog razbojnika raspetog uz Isusa je prema tradiciji Gesta ili Gesma. I njegovo ime, kao i Dizmino, nalazi se u apokrifnom Nikodemovom evanđelju. (Prema isto apokrifnom, sirijskom evanđelju o Isusovu djetinjstvu, taj se razbojnik zvao Dumachus. On je bio taj koji je htio loše postupati prema Svetoj obitelji koja je putovala u Egipat, ali ga je Dizma spriječio.)

Evanđelja ne navode razloge zbog kojih su ta dva razbojnika bili raspeti s Isusom, ali se zbog težine njihove kazne, okrutna smrt na križu, pretpostavlja da za života nisu bili sveci, što i sam desni razbojnik na križu neizravno priznaje: Mi primamo što smo djelima zaslužili. Za života se očito nisu previše razlikovali, ali pred smrt je nastao preokret. Desni razbojnik se pokajao zbog svojih zlih djela i povjerovao je u Isusa Krista, Sina Božjega. Kajanje mu je pribavilo ne samo oproštenje, nego i Isusovu »svečanu kanonizaciju«.

Moja vjera

kateheze za vjersku poduku odraslih

Sakramenti

Sakrament pomirenja/isповијед

Svatko od nas osjeća se grešnikom. Često činimo propuste i stoga se potrebno neprestano obraćati. Sama riječ pokora u biblijskom rječniku znači obraćanje. Gospodin Isus je ustanovio i poseban sakrament obraćenja - isповијед. Dužnost nam je od vremena do vremena zastati i ispitati se gdje smo, kako smo živjeli u skladu s Kristovom zapovijedi ljubavi. Pred zajednicom Crkve - koju zastupa svećenik priznajemo svoje slabosti i grijeha. To činimo u vjeri, svjesni da je Bog milosrđe i praštanje. On nas nikada ne odbacuje nego nas želi podići i dati nam snage da možemo nastaviti svoj životni put.

Svi osjećamo i potrebu da drugome kažemo svoje grijeha, da se drugome izjadamo. No, na isповијед ne idemo tek radi nekog duševnog olakšanja nego iz vjere da je Bog ljubav i milosrđe, pa ako bi nas i svi odbacili, on nas neće odbaciti. Prihvata nas takve kakvi jesmo, siromašne i slabe i pruža nam ruku milosrđa. Zato je to sakrament pouzdanja i očitovanja naše vjere u Božje milosrđe i spasenje. Uskrsnuće duše veće je čudo od uskrsnuća tijela. Tko želi živjeti s Bogom, uviđa da za njega ne postoji zaključak,

nego treba uvijek iznova počinjati, kao što počinje svaki novi dan. Sve riječi života i znakovi života koje nam pruža Radosna vijest na našem putovanju, sve nam govori da moramo ljubiti Gospodina Boga svim svojim srcem, svom svojom dušom i svom svojom pameti, a isto tako snažno, da ljubimo svoga bližnjega kao sami sebe.

Tko se među nama ne osjeća nemoćnim pred takvim zadatkom? Tko od nas ne osjeća svoju nesposobnost pred tim Bogom, ne samo kao pojedinac nego i kao član zajednice, obitelji, naroda, Crkve, ljudskoga roda? A ipak nema drugog puta u život osim puta ljubavi. Izvan ljubavi ne možemo susresti Duha Božjega. Ali kad nastojimo zajedno sa Sinom čovječjim koračati tim uskim putem ljubavi tada možemo smatrati da su nam upravljene riječi iz poslanice Ivana apostola: "Pred njim ćemo umiriti svoje srce - ma za što nas naše srce osuđivalo - jer Bog je veći od našega srca." Sakrament pomirenja - isповијedi, nužan je za stabilan duhovni život, za zdravlje duha i tijela. Dobro je da se češće isповједimo, osobito za velike blagdane, u značajnim trenucima života, kad osjećamo da smo nešto teže sagriješili ili ako vidimo da uopće ne napredujemo nego da neprestano upadamo u iste pogreške.

Euharistija

Euharistijsko Otajstvo je središte cijelog bogoštovlja i kršćanskog života. Obnavlјajući to otajstvo, Crkva sve dublje ponire u spasiteljsko Kristovo poslanje smrti i uskrsnuća i živi ga u svagdašnjem životu. Kristove riječi: "Ovo je moje tijelo... Ovo je moja krv... koja se za vas predaje", postaju u euharistijskom blagovanju zbilja za svakog kršćanina. I on želi svoj konkretni život sav predati za druge ljude u nesebičnoj ljubavi, jer Krist ga svaki put zahvaća dok slavi to otajstvo. Navodimo nekoliko glavnih odlomaka iz Svetoga pisma koji nam govore o Euharistiji a mogu nam poslužiti za produbljivanje spoznaje o ovom sakramantu.

1. Priprava u Starom zavjetu

Melkisedekova žrtva: Post 14, 18-20

Žrtva saveza na Sinaju: Izl 24, 3-8

Mana u pustinji: Izl 16, 2-15

Ojačani kruhom nebeskim: 1 Kr 19, 4-8

Gozba Mudrosti: Izr 9, 1-6

2. Navještaj Euharistije

Čudo u Kani: Iv 2,1-12

Umnažanje kruhova: Lk 9,11-17; Mt 14,13-21, Iv 6,1-15

Prispodoba svadbene gozbe: Mt 22,1-14

Govor o kruhu života: Iv 6, 24-35 Iv 6,41-51; Iv 6,51-58

3. Ustanovljenje Euharistije

Izvještaj svetog Pavla: 1 Kor 11,23-26

4. Večera uskrslog Krista

Na Uskrs navečer:

Učenici iz Emausa: Lk 24, 13-35

Na obali Genezaretskog jezera: Iv 21, 1-14

5. Euharistija u životu apostolske Crkve

Lomljenje kruha:

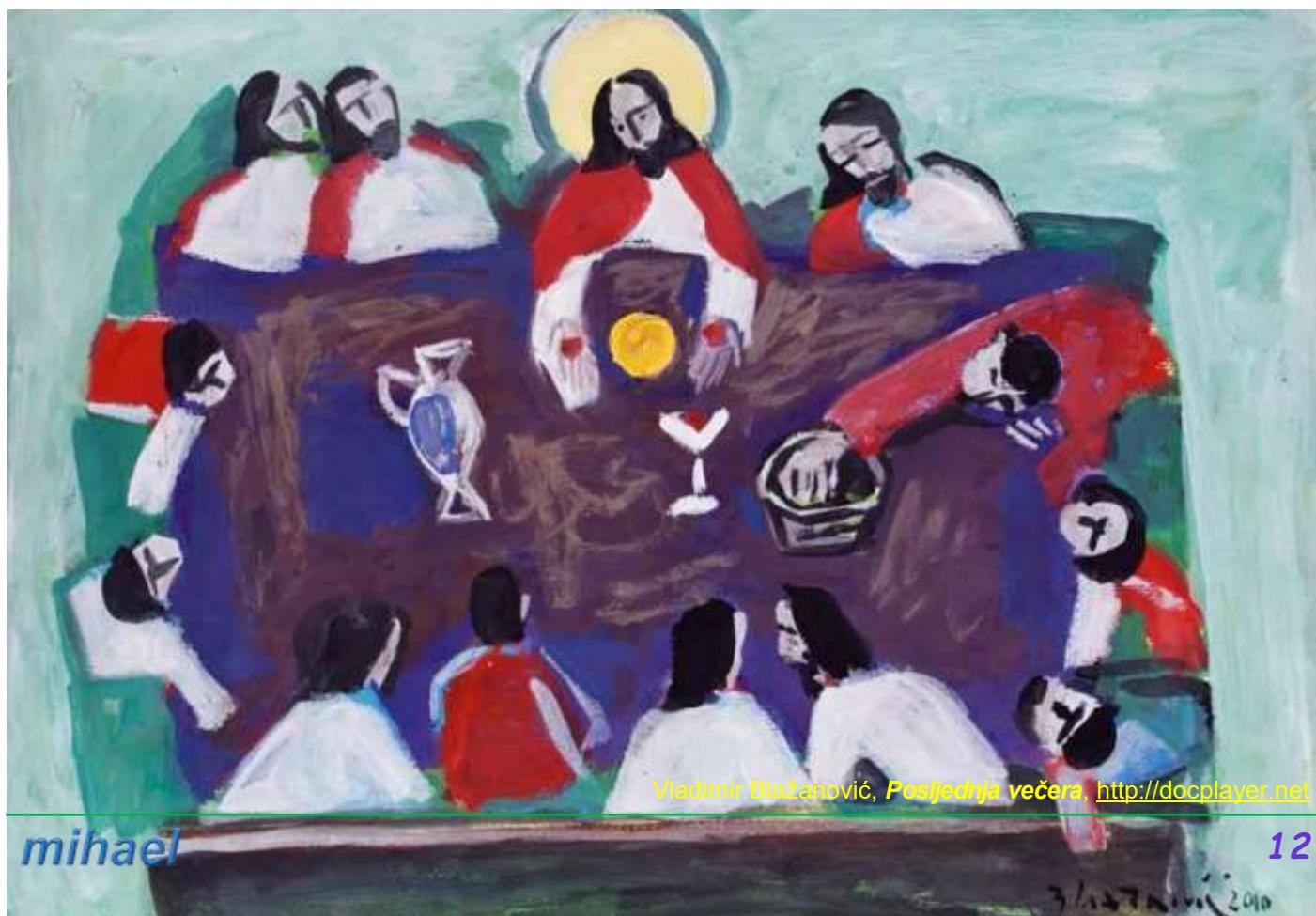
U Jeruzalemu: Dj 2, 42-47

Znak jedinstva: 1 Kor 10, 16-17

Sveta pričest pod obje prilike

Krist je ustanovio Euharistiju, spomen-čin svoje muke i uskrsnuća, u znaku gozbe. Pretvorio je kruh u svoje tijelo i vino u svoju krv, te rekao apostolima: "Uzmite i jedite", "Pijte iz ove čaše svi". U prvom tisućljeću kršćani su se pričešćivali tako da su na ruku uzimali komadić prelomljenog kruha i pili su iz jedne čaše. Zatim je pričest iz čaše na Zapadu pala u zaborav, a u 15. stoljeću je zabranjena. Ponovno je II. vatikanski sabor dao ovlaštenje da se i vjernici mogu pričešćivati iz čaše. Nema sumnje, Krist je sav nazočan u svakoj prilici kruha i vina. Zato vjernik koji se pričešćeuje samo kruhom, bolesnik koji se pričešćeuje samo posvećenim vinom u punini se sjedinjuje sa živim i uskrslim Kristom. Ipak, kako je istaknuo II. vatikanski sabor, sveta pričest ako je znak,

ima savršeniji oblik pod obje prilike, jer na svakoj se gozbi jede i pije. U svome govoru o kruhu života (Iv 6) Gospodin je istaknuo da jedemo njegovo tijelo i pijemo njegovu krv te ćemo tako imati život vječni. Prigodom ustanovljenja Euharistije on je govorio o "novom vinu" koje mu je piti s njegovim učenicima u Kraljevstvu njegova Oca (Mt 26, 29). Kad se pričešćujemo pod obje prilike, bolje izražavamo svoje iščekivanje nebeske gozbe. Zato je dopušteno da se vjernici pričeste pod obje prilike u misama pod kojima se slave sakramenti, u misama na najvažnije blagdane, prigodom pogrebne mise, i svaki put kad je to za veće dobro vjernika. U tom slučaju nakon pričesti tijelom Kristovim vjernik prima krv Kristovu. Svećenik kaže: "Krv Kristova", a vjernik odgovori "Amen", zatim uzme posvećenu čašu i pričesti se Krvlju Kristovom.

Mali vjeronaučni leksikon

Juda Makabejac

Juda Makabejac, hebrejski יהודָה המכבי Jehudah HaMakabi, grčki Ἰούδας Μακκαβαῖος, Ioúdas Makkabaíos), treći je sin židovskog svećenika Matatije i sam je svećenik. Poginuo 160. godine prije Krista. Pripadao je svećeničkom rodu Hasmonejaca.

Nejasno je značenje imena *Makabejci*. Prema jednom tumačenju dolazi od hebrejske riječi *makkebet*, što znači čekić ili malj, čime se opisuje čvrstina i snaga Makabejaca. Po drugom tumačenju ime *Makabejci* dolazi od kombinacije početnih slova Mojsijeve pjesme „*Tko je kao ti, Jahve, među bogovima*“ (*Mi Kamoha Be-elim, Hašem?*), čime se izražava makabejska privrženost Jahvi i Zakonu, kao i Jahvinu vjernost svome narodu.

U vrijeme Makabejaca, Židovi su pod grčkom vlašću. Godine 198. prije Krista prestaje vlast Ptolomejevića, a počinje vlast Seleukovića. U to vrijeme jake su težnje za heleniziranjem Židova. To je na posebno grub način provodio Antioh IV. Epifan (175.-164. pr. Kr.). On je ograničio prakticiranje židovske religije. Zabranio je obrezanje kao znak saveza, a u Hramu je postavio Zeusov kip. Na to su uslijedili otpadi od vjere, ali još više je bujalo nezadovoljstvo iz kojeg se rodio ustanak. Juda Makabejac je, nakon svoga oca, vodio taj ustanak od 166. do 164. g. pr. Kr. kada je oslobođen Jeruzalem i očišćen Hram. Kao uspomenu na taj događaj, Židovi slave blagdan Hanuka. Judina zasluga je stvaranje najprije autonomije, a kasnije i slobode židovskog naroda.

Kao uspomena na Makabejce u Izraelu postoje Makabejske igre, a sportski klubovi rado uzimaju ime Maccabi.

Biblija

Biblija - knjiga voljena

Što je za me Biblija ?

Biblija ili Sveti pismo bila je u vijek knjiga sveta svim kršćanima. Iz nje su čitali Božju poruku, u njoj su otkrivali Božju volju za svoje vrijeme, za svoj život.

U Katoličkoj crkvi, Drugi vatikanski koncil (1962-1965) pobudio je osobito novo i živo zanimanje za Bibliju . Temeljno mu je usmjereno da papa Ivan XXIII, a ono se može sažeti u riječ: „Povratak k izvorima!“ Svakog se dana na Koncilu svečanim obredom ustoličavalo Evanđelje. Bio je to simbol da sâm Krist po svojoj riječi predsjeda i svojim Duhom nadahnjuje rad Koncila. Među konačnim koncilskim konstitucijama jedna je od najistaknutijih, mučnim raspravama i dugim radom dorađena: konstitucija „*Dei verbum - Riječ Božja*“ koju smatraju najdotjeranijim dokumentom ovog Koncila. Uostalom, sav je posao Koncila bio usredotočen na to da Crkva uoči probleme naše suvremenosti i svoje zadaće u njoj pa da u svjetlu božanske objave potraži tome što bolja i što uspješnija rješenja. Tako je Sveti pismo, kao privilegirani dokument božanske objave, bilo uistinu izvor inspiracije i norma Koncila. A to Sveti pismo treba postati u što širim razmjerima i u pokoncilskoj obnovi Crkve u cjelini i u svim njezinim udovima: izvor inspiracije i norma mišljenja, djelovanja, života.

Nazivi: Biblija ili Sveti pismo

Prije svega, Biblija ili Sveti pismo *zapravo nije jedna knjiga*, to je *zbirka knjiga*. Ta se zbirka prelama u dva velika dijela: Stari i Novi zavjet. Trebalo bi se odmah zaustaviti na svim tim nazivima: Biblija - Sveti pismo - Stari i Novi zavjet. Mi te nazine općenito poznajemo, ali površinski. Ako ih raščlanimo, ulazimo u najdublji misterij Biblike, ulazimo u pitanje Božjega Saveza. No o tom poslije.

Svakako je značajno da se cijela ova zbirka svetih knjiga *zapravo naziva "Knjiga"*, s velikim slovom ili pod navodnicima, dakle, knjiga u najizvrsnijem smislu. To naime, prema svom grčkom nazivu, znači **Biblija**. Zanimljivo je porijeklo toga naziva: Biblija.

Biblos je bila stara fenička luka poviše današnjeg Beiruta, u današnjem Libanonu. Feničani su u starini bili poznati trgovci, ljudi pothvata, uspjeha, praktični.

Njima dugujemo početke svog alfabetu. Oni su bili također glavni trgovački posrednici pisaćeg materijala i odatle je Biblos nađeno u grčkom ime knjizi: knjiga = HE BIBLOS. U Makabejskim knjigama prvi put čitamo da se zbirka hebrejskih svetih knjiga zove TA BIBLIA = KNJIŽICE, dakle u pluralu i diminutivno, od milja i poštovanja (2 Mak 12,9). To je preko latinskog prešlo u sve europske jezike u singularu. Biblija je dakle ostvarenje pojma knjige, osmišljenje književnosti uopće. Nije jedna od knjiga, obična knjiga, već *Knjiga nad knjigama*.

Do istog nas rezultata dovodi i ispitivanje naziva Sveti pismo, ili još češće - u samoj Bibliji - Pismo (grčki HE GRAFE). Biblija je po tom osmišljenje pismenosti uopće, jedinstveno „Pismo“, „sveto“ pismo. I upravo taj atribut „sveto“, kako ćemo zamalo vidjeti, izražava ovu jedinstvenost Biblije i kao Knjige i kao Pisma.

Stari i Novi zavjet

Cijela se zbirka svetih knjiga, Biblija, prelama, rekosmo, u dva glavna dijela: **Stari i Novi zavjet**. Ne možemo uvesti u značenje ovog naziva a da ne uđemo u središnje pitanje: koji je glavni sadržaj ove knjige i njezin glavni cilj. Zasada samo spominjemo da je prijelomni događaj koji dijeli i povijest svijeta, pa zato i ovu zbirku knjiga na dva dijela: utjelovljenje Sina Božjega, Gospodina našega Isusa Krista.

U tom smislu Stari zavjet predstavlja *povjesno vrijeme priprave i očekivanja konačne epohe čovječanstva, vremena Isusa Krista*. Dosljedno, knjige Starog zavjeta su one koje su u tom vremenu nastale te u određenom smislu pripravljaju i pothranjuju iščekivanje velikog vremena Kristova. To pak Kristovo vrijeme, i knjige koje o njem kao aktualnom rade, zove se **Novi zavjet**. Čovječanstvo dakle sada živi u Novom zavjetu, ili, kako bi bolje bilo reći, u novom Savezu s Bogom. O tom će još biti govora jer zasijeca u srce misterija Biblije. Upravo je po tom Biblija, kraj raznovrsnosti i raznovremenosti svojih sastavnih dijelova, ipak - jedna knjiga.

Bonaventura Duda, *Što je za me Biblija?*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1990.

NAŠI POKOJNI

DAMIR KOLMAN,

PU zagrebačka, 27.studenoga 1991.

ZORAN BRKIĆ,

MUP, Lipik, 28. studenoga 1991.

MILJENKO ĆUTUK,

PU osječko - baranjska, Vinkovci, 28.studenoga 1991.

MARIJAN SABLJIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Lipik, 28. studenoga 1991.

VLADIMIR STOJIĆ,

(ATJ), PU osječko - baranjska, Psunj? Nova Gradiška ?, 28. studenoga 1994.

PAVO FUNARIĆ,

PU brodsko - posavska, Novi Perkovci, 29. studenoga 1991.

VLADIMIR TOMAŠIĆ,

MUP, Pakrac, 29. studenoga 1991.

IVICA BOŠNJAK,

PU splitsko - dalmatinska, Ruskamen, 29. studenoga 1992.

STANISLAV VUČIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Ruskamen, 29. studenoga 1992.

TOMISLA, ĐAKOVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, u službi, Gašinci, 29. studenoga 1992.

IVICA JANOCH,

PU zagrebačka, Zagreb, 30. studenoga 1992.

POČIVALI U MIRU!